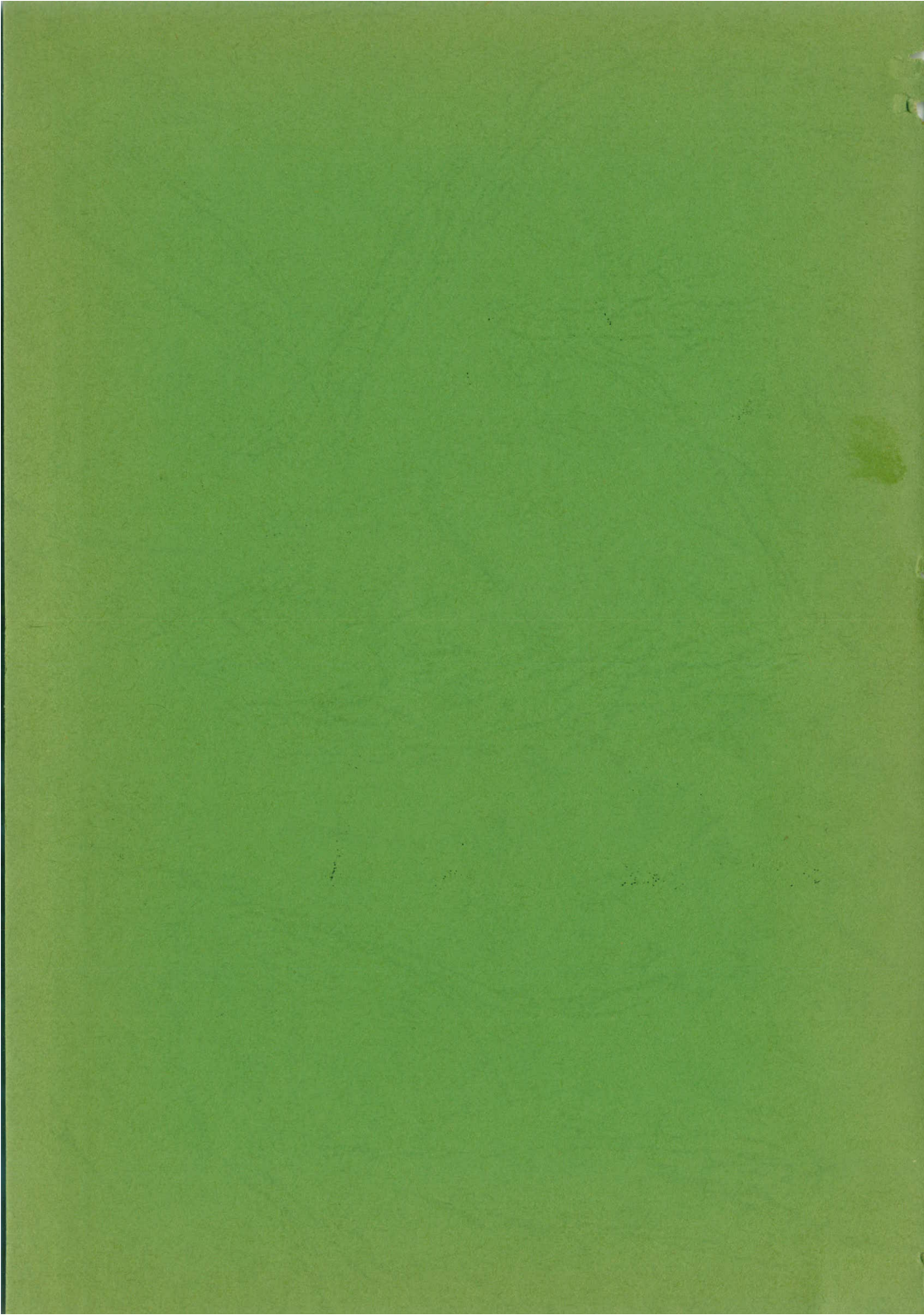

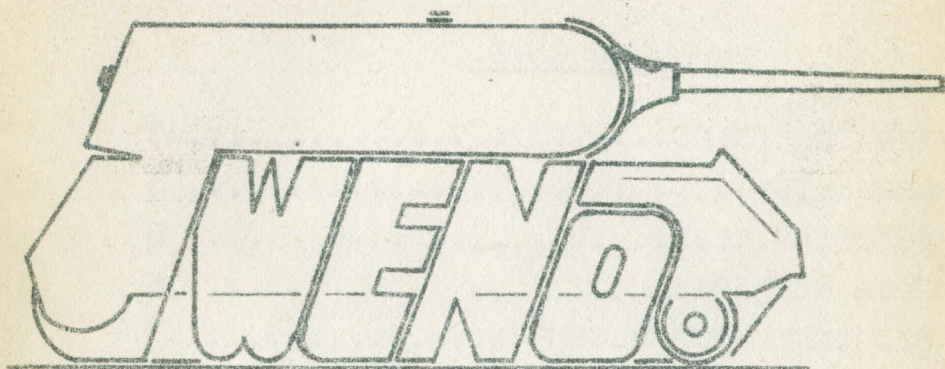
DE TANK

ORGAAN van de TWENOT
postbus 357
8000 AJ Zwolle

14.

(oktober 1978)

DE TANK. 14. (oktober 1978)

Orgaan van de

TWEEDE NEDERLANDSE ORGANISATIE van TANKHOBBYISTEN.

postbus 357
8000 AJ zwolle
tel.: XXXXXXXXXX

jaarabonnement 1978: f18,- (6 nummers)
jaarabonnement 1979: f10,- (6 nummers)

Betalingen: gironummer XXXXXXXXXX t.n.v.
L.J.van der Velden te Zwolle.

INHOUDSOPGAVE.

TER INLEIDING.....	3
LEDENLIJST.....	5
FOTOSERVICE.....	6
OUDE NUMMERS.....	6
BIJEEENKOMSTEN ALGEMEEN.....	7
KLEINE BIJEEENKOMST AMSTERDAM.....	7
GROTE BIJEEENKOMST GORKUM.....	8
STRATEGIE VAN DE TANK.....	9
MODERNE TANKONTWIKKELING.....	11
SPECIAL: GROTE TANKSLAGEN.....	18
BOEKENRUBRIEK.....	27
VRAGENRUBRIEK.....	31
VINDPLAATSEN ECHTE TANKS.....	31
TRANEN OM EEN TANK.....	32
BRIEVEN VAN LEDEN.....	32

- - - - -

Afbeelding frontpagina:

T64 (U.S.S.R.).

Over enige tijd vangt alweer een nieuw jaar aan.

Ook de TWENOT wil haar "TANK" vernieuwen, en wel uit nood, niet veroorzaakt door financiële problemen maar door de factor tijd.

Het in elkaar zetten van ons blad kost, ondanks de geweldige hulp en medewerking van diverse leden, enorm veel tijd.

Te veel tijd, die er de oorzaak er van is, dat er te weinig gelegenheid overblijft om leuke dingen te organiseren, de correspondentie uit te breiden en contacten te ontwikkelen die de TWENOT ten goede komen.

Het plan:

- Ons blad wordt dunner, doch behoudt minimaal 12 pagina's.
- De tijdrovende Special gaat helaas verdwijnen, als ook artikelen als bv. Pantserdivisies.
- De boekenrubriek wordt beperkt tot nieuwe uitgaves.

De pijlers van de nieuwe versie van de

"TANK" worden:

- moderne tankontwikkeling,
- een beschrijving van een oude tank (eigenlijk een kleine Special)
- méér informatie over modelbouw,
- gegevens over TWENOT-zaken.

Daarnaast blijven bestaan:

- brieven en vragen van leden
- vraag en aanbod
- vindplaatsen echte tanks.

NIEUW is, dat wij ruimte willen geven aan leden om over hun belangstellingspunt te vertellen.

De "TANK" blijft 6x per jaar verschijnen.

Dit alles komt natuurlijk in de abonnements-prijs tot uiting: deze wordt verlaagd van f18,- naar f10,- per jaar.

Versobering v.w.b. ons blad, uitbreiding echter van de activiteiten in het 'veld', en het timmeren aan de weg.

Mocht u over het hierboven besprokene opmerkingen/suggesties hebben, dan vernemen we dat graag!

| Geef ons, ook in het nieuwe jaar de steun die we zo goed gebruiken kunnen!

Het timmeren aan de weg vond 30 september j.1. plaats in het Congresgebouw in Den Haag, waar de Documentatiegroep '40-'45 haar 3e lustrum vierde.

Dankzij ons lid Buurman uit Rotterdam konden wij beschikken over een 5 meter brede stand, die voor het grootste deel gevuld was met WOII-tanks; één hoek was voor TWENOT-informatie, terwijl Ronald Droog uit Beverwijk aan de andere kant van

de tafel aan de vele belangstellenden liet zien hoe je tankmodellen kunt bespuiten en verven. Vele stickers en informatie-brieven zijn uitgereikt, kortom een goede zaak voor de TWENOT-promotion!

Omdat de plannen over deze gebeurtenis ten tijde van het uitkomen van de "TANK" 13 nog geen vaste vormen hadden aangenomen, konden wij hiervan geen melding maken. Toch zoeken wij naar een oplossing om dan in de toekomst toch de leden er van op de hoogte te stellen.

LEDENLIJST.

Adreswijzigingen:

-C.J.Olsthorn in heeft als nieuw postadres:

-A.C.van Hout in is verhuisd naar:

Als nieuw lid kunnen we noteren:

H.Oostman

en: W.O.Breimer

FOTOSERVICE.

Helaas moet deze service opnieuw in de aandacht komen, door moeilijkheden, waaraan ons lid Evers in IJsselstein geen schuld heeft.

Tot nader bericht kunnen bij hem geen foto's meer besteld worden.

Toch willen we de leden de mogelijkheid geven tenminste foto's van tanks te bestellen.

U kunt dit doen door eenvoudig een briefje met opgave te sturen naar het postbusnummer van de TWENOT in Zwolle (357).

De bestelde tankfoto's heeft u dan binnen een maand in uw bus!

OUDE NUMMERS.

In de maand juni van dit jaar vermeldden wij, dat uitverkochte nummers als fotocopy's te verkrijgen zouden zijn.

Dit is nog steeds van kracht! Weliswaar zijn ze iets duurder door de hogere maakkosten; Wilt u, als u een bestelling doet vermelden om welke nummers het gaat?

als fotocopy te verkrijgen	} 1,3,4 en Index '76 (f1,50)
ad f4,-	

De nummers 2 en 5 t/m 13 zijn nog in voorraad, en kosten f3,- per stuk. Index '77 wordt er gratis bij geleverd.

De betalingswijze vindt u op pagina 1.

BIJEEENKOMSTEN ALGEMEEN.

In het nieuwe jaar willen we gaarne onze grote en kleine bijeenkomsten continueren. Om zoveel mogelijk leden te bereiken, trachten we de spreiding van de bijeenkomsten in het land indien mogelijk te bewerkstelligen.

In het voorjaar van 1979 had ik gedacht aan Midden-Brabant en de drie noordelijke provincies. Mochten echter andere leden op andere plaatsen in het land ons voor een middag inviteren, dan houden we ons uiteraard aanbevelen!

Dus: indien een bijeenkomst bij u thuis gehouden zou kunnen worden, dan vernemen we het graag!

- - - - -

KLEINE BIJEEENKOMST te AMSTERDAM.

zaterdag 25 november 1978.

Op 5 maart 1977 heeft al eens een bijeenkomst ten huize van de familie Visschers plaats gevonden.

Op bovengenoemde datum nodigen we u opnieuw uit daar bijeen te komen. Aanvang: 13.30 uur. Een routebeschrijving heeft tertiair in de "TANK" 4 gestaan, met een kaartje. Voor de nieuwere leden die deze aflevering niet hebben is de volgende oplossing: indien u onderstaande strook invult, ontvangt de gegevens over de te volgen route gratis. U kunt overigens dat betreffende nummer 4 als 'oud nummer' bestellen.

Ondergetekende zal 25 november a.s. aanwezig zijn tijdens de Kleine Bijeenkomst in Amsterdam.

NAAM: .....

CODE+WONPLAATS: ....

TELEFOON: .....

Handtekening:

GROTE BIJeenKOMST te GORINCHEM.

Zoals in de "TANK" 13 reeds vermeld, vindt de eerstvolgende Grote Bijeenkomst plaats in Gorinchem, zaterdag 21 oktober 1978, aanvang 13.30 uur.

Aangezien er bij het huis voldoende ruimte is, wilden wij in de tuin een diorama opbouwen, één voor de 1/72-76 schaal en één voor de 1/35. Hiervoor is natuurlijk materiaal nodig: boompjes, mannetjes, etc. en bovendien modellen. Indien u van het een en ander wat heeft, zou het zeer aangenaam zijn als u dit mee zou kunnen nemen.

Als de weergoden tegenwerken, zullen we het op een wat kleinere schaal binnenshuis organiseren. De bedoeling is, dat er tegelijkertijd een fotowedstrijd aan is verbonden, dus neem uw camera, eventueel met statief mede!

PROGRAMMA.

- 13.30 Opening.
- 14.00 Vergadering over TWENOT-zaken.
- 14.30 Lotenverkoop.
- 15.00 Dioramabouw en dioramafotografie.
- 17.00 Verloting (boeken, modelbouwdozen en zelfs een oefengranaat!)
- 17.30 Sluiting van de bijeenkomst.

Heeft u voor de verloting nog wat liggen: neemt u het a.u.b. mee!

STRATEGIE van de TANK.

In The Times van enige tijd terug stond het volgende artikel, dat ingaat op de eventuele te veranderen strategie veroorzaakt door de steden, die v.w.b. oppervlakte steeds groter worden in Noord-Duitsland.

"STEDENGROEI in NOORD-DUITSLAND NOOPT tot ANDERE STRATEGIE.

Tot nu toe is aangenomen dat een oorlog in Europa gevoerd zou kunnen worden in de dunbevolkte Noord-Duitse laagvlakte; het binnenvallende leger zou dichtbevolkte gebieden kunnen vermijden.

Maar in Noord-Duitsland zijn voorsteden gekomen, die zich van de ene stad naar de andere uitstrekken; hierdoor kan een vijand langs brede wegen, beschermd door hoge gebouwen, oprukken.

Door herbebossing en wegenbouw neemt de ruimte voor open veldslagen met tanks af, en hieruit is de voorkeur van de Warschau-paktlanden voor wielvoertuigen te verklaren.

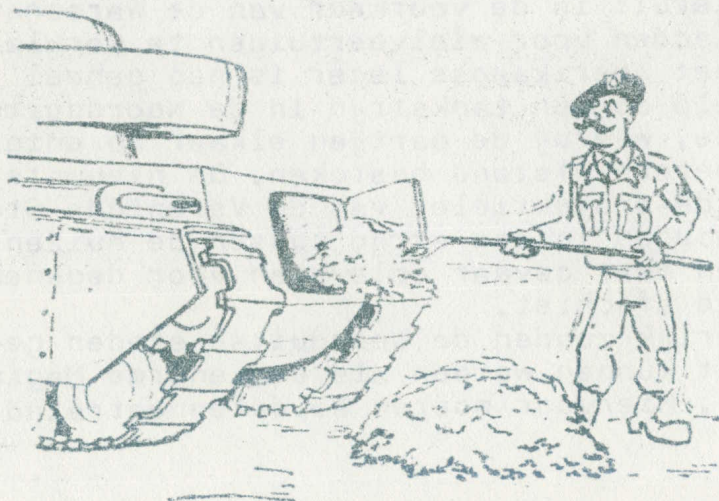
Het Amerikaanse leger is nog geheel ingesteld op een tankstrijd in de Noordduitse vlakte, waarbij de partijen elkaar op enige kilometers afstand bestoken. De nieuwste geleide-projectielen van de Verenigde Staten zouden in een strijd tussen de huizen alleen maar gevaar opleveren voor degenen die ze afschiet.

Natuurlijk zouden de Westduitse steden gebruikt kunnen worden als een enorme Maginot-linie. Hiervoor moeten soldaten getraind

worden en bovendien moet er gezorgd worden voor evacuatie van de bevolking. Dit alles dienen de NAVO-landen te bedenken alvorens verdere 'verbeteringen' in de wapens goed te keuren. Het mag niet zo worden dat de NAVO alleen kan kiezen tussen overgave of op zoek gaan naar alternatieve politieke oplossingen, t.w. toenadering tot de Sovjet-Unie of opbouw van een eigen kernmacht. "

Tot zover dit artikel.

Het laat zien, dat de verstedelijking de westerse landen kan nopen tot een andere strategie. De vraag blijft in de eerste plaats natuurlijk of het inderdaad noodzakelijk zal zijn van zienswijze te veranderen, en zo ja: hebben de westerse landen dan ook de souplesse zich daarop in te stellen??

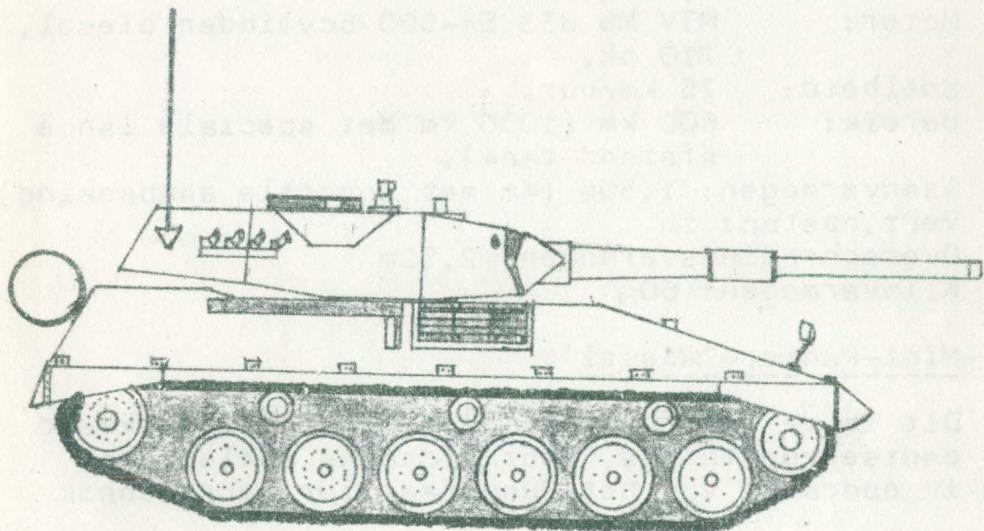

MODERNE TANKONTWIKKELING.

-Langzamerhand komen er wat meer gegevens los over de TAM/Marder-tank .
De letters "TAM" staan voor "Tanque Argentino Mediano".

Voor Argentinië is de TAM, waarvan er 200 zijn besteld, de vervanging voor de 200 oude Sherman tanks. Diverse onderdelen zijn in Argentinië ontwikkeld, zoals het 105mm kanon, dat afgeleid is van de Franse AMX-13 (op afbeeldingen van het prototype is nog het bekende Duitse 105mm kanon geïnstalleerd, en niet het Argentijnse), en het elektronisch vuurcontrolesysteem.

De toren en het kanon worden gefabriceerd in Rio Tercero, het chassis en de uiteindelijke samenstelling in Buenos Aires.

1^e Prototype TAM med. tank

De machinegeweren worden in Argentinië gemaakt onder licentie van het Belgische FN-concern. In de toekomst gaan de Argentijnen 300 Infantry Combat Marders bouwen, een ietwat vereenvoudigde versie van het Duitse model met een andere toren en gewijzigde vuuropeningen voor de inzittende infanterie.

Verdere gegevens:

Bewapening: 1x105mm, 1x 7.62mm MG coax met hoofdbewapening, 1x 7.62mm en 2x4 rookgranaten (zijkant toren)

Bemanning: 4

Lengte: 6,57m, met kanon 8,12m

Breedte: 3,12m

Hoogte: 2,40m

Bodemvrijheid: 44cm

Gewicht: 29.000 kg (geladen)

Bodemdruk: 0,79 kg/cm².

Motor: MTV MB 833 Ea-500 6cylinder diesel, 710 pk.

Snelheid: 75 km/uur.

Bereik: 600 km (1000 km met speciale lange afstand tank).

Waadvermogen: 1,50m (4m met speciale aanpassing)

Vert.opstep: 1m

Overschrijdingsvermogen: 2,50m

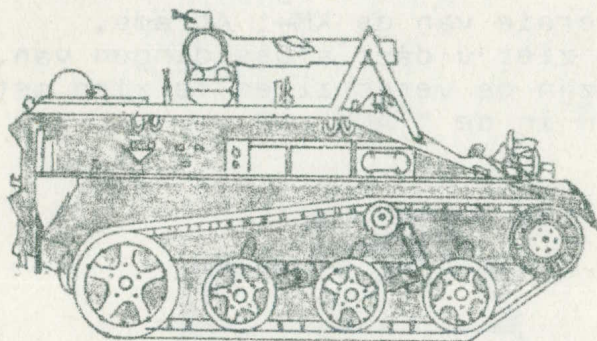
Klimvermogen: 60%

-Mini-Panzer-"Wiesel".

Dit is de naam van een door Porsche ontwikkeld pantservoertuigje, voor algemene doeleinden, in opdracht van het Bundesamt für Wehrtechnik

und Beschaffung (BWB). Een voertuig dat in transporthelicopters vervoerd of per parachute neergelaten kan worden.

Het projekt startte in 1970, met studies voor het ontwerp, waarbij verschillende Duitse Firma's die opdracht kregen. Daar het Porsche ontwerp het beste was, kreeg deze firma in juni 1974 de opdracht voor het definitieve ontwerp,

Prototype Wiesel

een jaar later de opdracht zes prototypes te vervaardigen.

Toen Porsche in de herfst van 1976 het model 1 liet zien aan het BWB, waren zij direkt enthousiast en werden de prototypes reeds vier maanden later door militairen getest.

Gewicht: 2.600 kg

Lengte: 3,21 (korter dan bv. een Renault 5)

Breedte: 1,82m

14.

Voor de aandrijving zorgt een 100pk (74kw) 1600cc benzinemotor van de Audi-100.

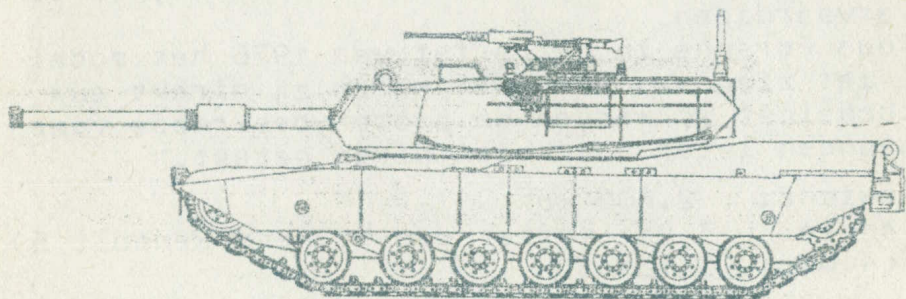
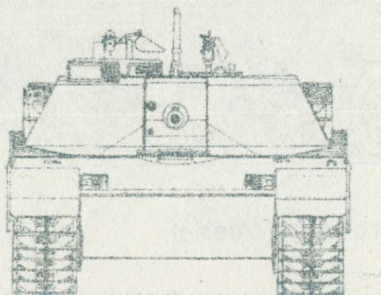
De snelheid is 85km/uur en het bereik op vlakke wegen 200 km.

Wanneer de Porsche-pantser in productie gaat is nog niet bekend, daar het nog de vraag is, of het voertuig op langere termijn in het leger past en zal bevallen.

-In de "TANK" 13 stonden gegevens over de verbeterde versie van de XM-1 Abrams.

Hieronder ziet u daar afbeeldingen van.

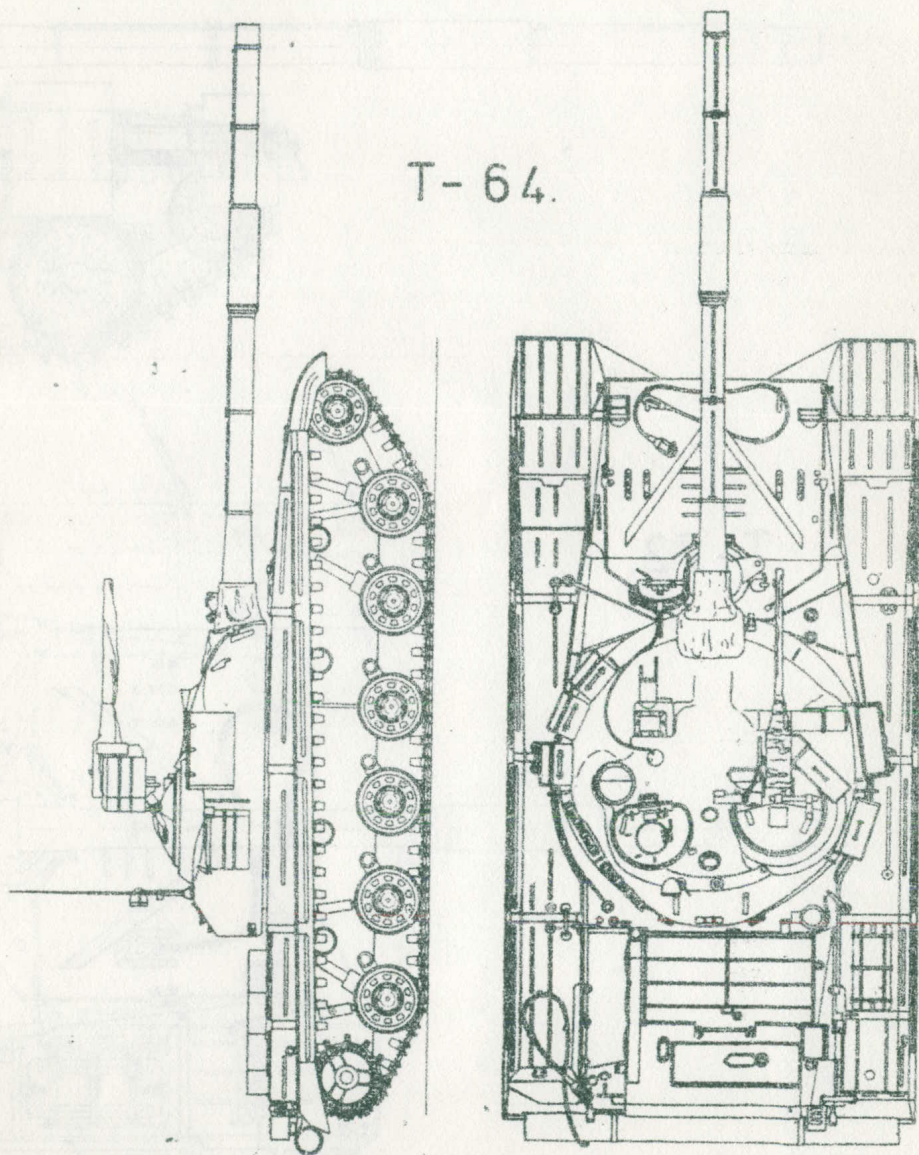
Duidelijk zijn de verschillen te zien met de tekeningen in de "TANK" 12.

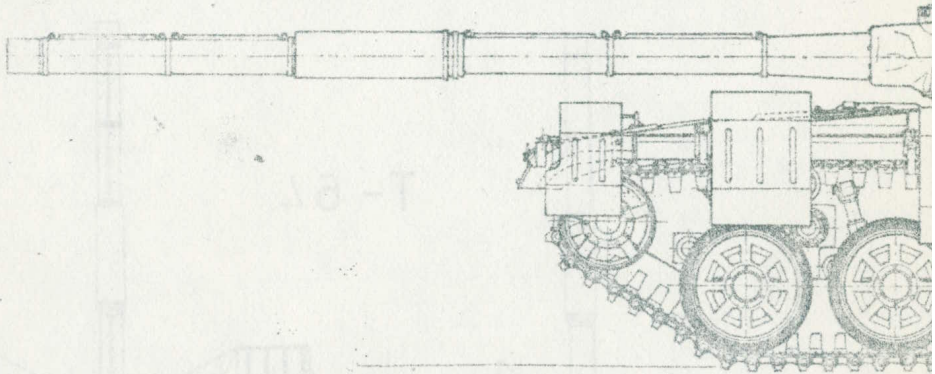

Verbeterde XM-1 Abrams.

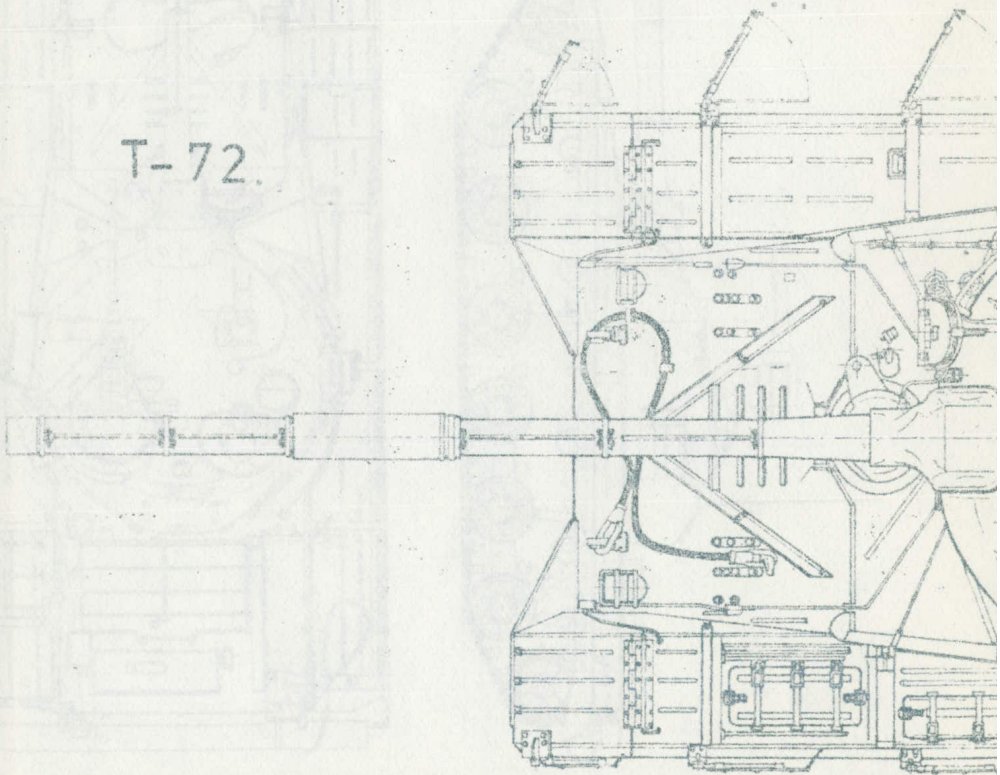

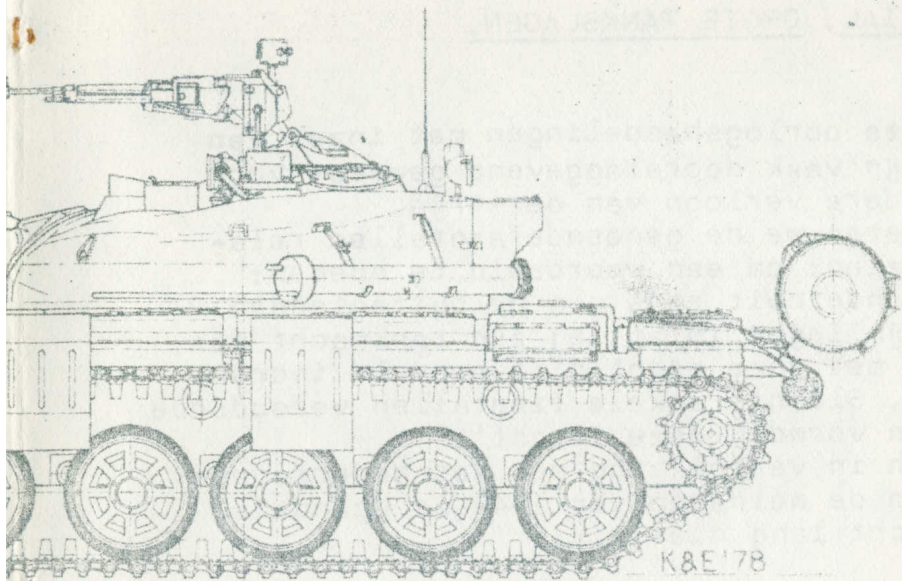
De verschillen tussen de T-64 en de T-72 zijn op bijgaande tekeningen duidelijk te zien. Meer hierover stond in de "TANK" 12. Bijzonder zijn in ieder geval de uitklapbare sideskirts, die waarschijnlijk een eventuele reparatie moet vergemakkelijken.

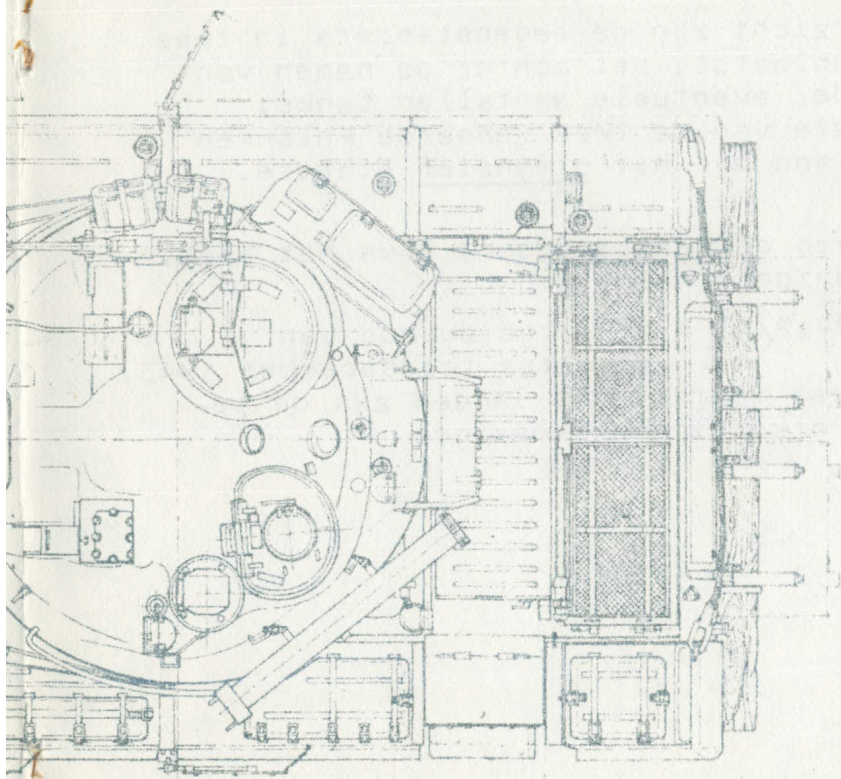

T-72

K&E 78

SPECIAL. GROTE TANKSLAGEN.

Grote oorlogshandelingen met inzet van tanks zijn vaak doorslaggevend geweest voor het verdere verloop van de strijd.

Toch moeten we de genoemde aantallen relatief bezien; om een voorbeeld te noemen: Amin toonde ooit eens aan de buitenlandse pers zijn leger in actie: zijn tankmacht was, bekeken met onze ogen, niet bepaald indrukwekkend. Slechts enkele tientallen verouderde modellen vormden deze 'macht'.

Doch in vergelijking met het Nederlandse Leger in de meidagen van 1940 is Uganda's strijdmacht lang niet mis!

In het overzicht zijn de tegenstanders in twee kolommen geplaatst, met achter de namen van de landen de eventuele aantallen tanks. In de voorste van de twee genoemde kolommen staat het land dat het offensief startte.

De data geven de maanden weer, plus het jaar. Voor alle duidelijkheid:

8-12/43 = de strijd duurde van
augustus tot december 1943.

Voor de meest voorkomende landen zijn de gebruikelijke afkortingen gebezigd.

Strijdtoneel

Datum

Tegenstanders

WO I t/m 1917

Somme	8-9/16	GB(50)	D
Nivelle offensief	4-5/17	GB(60) F(150)	D
Vlaanderen	6-11/17	GB(300)	D
Malmaison	9/17	F(92)	D
Cambrai	11-12/17	GB(476)	D

WO I 1918

Duitse off.i/h westen	3-7/18	D(20)	Geall(1000 incl.wagens)
Amiens	8/18	GB+F(600)	D
Albert	8/18	GB(300)	D

St.Mihiel	9/18	USA(174) F(185)	D
Maas-Argonne	9-10/18	F(750) USA(140)	D
Hindenburg-lijn	9-10/18	GB(80) USA(20)	D

PERIODE TUSSEN WO I en WO II

Russische Revolutie	1917-1920	Roden	Witten+
Grote Chaco Oorlog	1932-1935	Bolivia	GB(86)+F(100) Paraguay
Abessinië	1935-1936	I(298)	(20 van Brits origine) Abessinië
Spaanse Burgeroorlog	1936-1939	Nationalisten+	Republikeinen
Mantsjoerije	8/39	D(100)+I(120 iw) J(180)	+SU(700) SU(498)

W O II

-NOORD-EUROPA-

Finland	11/39-3/40	SU(1500)	Finland
---------	------------	----------	---------

-WEST-EUROPA-

Noorwegen	4-6/40	D(50)	GB+F+Nw
-----------	--------	-------	---------

Lage Landen+ Frankrijk	5-6/40	D(3379)	F(3500)
---------------------------	--------	---------	---------

B
NL 50

F-Invasie	6/44	Geall.(5300)	GB(620) D(1500)
-----------	------	--------------	--------------------

F-Goodwood'	7/44	GB(1350)	D(300)
-------------	------	----------	--------

F-Cobra'	7/44	USA(1500)	D(110)
----------	------	-----------	--------

Ardennen	12/44-1/45	D(970)	USA(800, steeg tot
----------	------------	--------	-----------------------

Geall.:2000)
D(500)

Rijn	2-3/45	Geall.(5000)	
------	--------	--------------	--

-ZUID-EUROPA +
NOORD-AFRIKA-

Cyrenaica 'Compass'	6/40-2/41	GB(275)	I(380)
Balkan	4-5/41	D I (1000)	Joegosl. Gr.land (200)
Cyrenaica	4-5/41	D (50,steeg I tot 130)	GB GB(120)
Cyr.'Battleax'	6/41	GB(200)	D(170)
Cyr.'Crusader'	11-12/41	GB(756+50% reserve)	I D(249) I(150)
Cyrenaica	1/42	D(84) I(89)	GB(150)
Cyr./Egypte' 'Theseus'	5-6/42	D(332) I(228)	GB(849)
Egypte, El Alamein	7-8/42	GB(150,snel stijgend)	D(55) langzaam I(30) stijgend.
Alam Halfa, Egypte	8-9/42	D(200) I(240)	GB(935)

Egypte, El Alamein	10-11/42	GB(1441)	D(210) I(280)
Slag om Tunis	11-12/42	GB USA (80)+F	D(40) I
Kasserine	2/43	D(150) I(20)	GB(100) USA(350)
Slotoff. Tunesië	3-5/43	Geall.(2200)	D I (130)
Sicilië	7-8/43	Geall.(600)	D I (200)
Italië: tot Casino	9-10/43	Geall.(800)	D(250)
Rome	5-7/44	Geall.(1400)	D(250)
Invasie zd-Frk	8-9/44	Geall.(700)	D(100)
Gothic-lijn	8-9/43	Geall.(1200)	D(200)
<u>-OOST-EUROPA-</u>			
Polen	9/39	D(3195)	Polen(190)
'Barbarossa'	6-12/41	D(3200)	SU(20.000)
Russ, winteroff.	12/41-2/42	SU(2000)	D(1450)

Baravenko	1+5/42	SU(5000)	D(3000)
Kaukasus/Stalingrad	6-11/42	D(3000)	SU(1250)
Stalingrad	12/42-1/43	SU(894)	D(675)
Kharkov	2-3/43	D(350)	SU(50)
Kursk('Citadel') en Russ.tegenoff.	7-9/43	D(2700, daarna verminderend)	SU(3300, daarna stijgend)
Dnepr	8-12/43	SU(2400)	D(2100)
Smolensk	8-10/43	SU(1400)	D(500)
Oekraïne	12/43-1/44	SU(2000)	D(2200)
Polen	7-8/44	SU(6000)	D(1800)
Oder	1/45	SU(4100)	D(1150)

-VERRE OOSTEN-

Philippijnen	12/41-4/42	Japan(200)	USA(50)
Birma	12/41-3/42	Japan(70)	GB(120)
Birma	12/44-8/45	GB(250)	Japan(80)
Mansjoerije	8/45	SU(5500)	Japan(1000)

NA   WO   II

Korea(Pusan)	1-8/50	N-Korea(240,daalde tot 0)	UNO(20 USAtanks, steeg tot 1000)
Midden Oosten	10-11/56	Israël(400)	Egypte(500)
India(Punjab)	8/65	Pakistan(400)	India(400)
Midden Oosten	6/67	Israël(1000)	Egypte(1300) Syrië(500) Jordanië(250)

Midden Oosten	10/73	Israël (2000)	Egypte (2500)
			Jordanië (200)
			Syrië (1500)
			Irak (600)
Verre Oosten	1960-1975	Noord-Vietnam (ca.300)	Zuid-Vietnam (ca.1000)

BOEKENRUBRIEK.

TANKS AND WEAPONS OF WORLD WAR I.

B. Fitzsimons.

Uitgever: Phoebus London.

ISBN 0 7026 0002 4

Dit Engelstalige boek is eigenlijk een samenvatting van verschillende artikelen uit de specials van 'Purnell' History of the World Wars' en is geen specifiek tankboek, maar een verhandeling over de wapens die in de Eerste Wereldoorlog gebruikt zijn. Toch nemen de tanks een belangrijke plaats in in het boek. Gezien de prijs van ca. f12,-, toch wel aan te bevelen, vooral door de foto's van de eersten van een groot nageslacht, de Mark I, de Schneider en de A7V.

TANKS AND WEAPONS OF WORLD WAR II.

B. Fitzsimons.

Uitgever: Phoebus London.

ISBN 0 7026 0003 2

Dit boek is eveneens een aantal artikelen samengevat in een boek, veel van deze artikelen zijn echter nog niet in een special verschenen. Dit boek is ook wat meer op tanks gericht, vooral omdat toen de oorlogsvoering meer gemechaniseerd is geworden en er geen loopgravenoorlog was.

Veel tekeningen in dit boek zijn van de befaamde Engelse tekenaar John Batchelor. Voor de betrekkelijk lage prijs van ca. f12,- zeer zeker de moeite waard.

THE FIGHTING TANKS SINCE 1916.

R.E.Jones, G.H.Rarey, R.J.Icks.

Uitgever: W.E.Inc.Old Greenwich Conn.U.S.A.

Dit Engelstalige boek is een herdruk van een in 1933 uitgegeven boek. Voor de liefhebbers van de eerste tanks is dit boek een uitgave om zeker in het bezit te hebben. Het behandelt de gevechtshistorie, de bouwgeschiedenis, de toenmalige tank-taktieken, tankontwerpen, tank-uitrustingen, teveel om op te noemen. Veel foto's, soort en hoeveelheid tanks, etc.

ALMARK.

Nieuw van Almark zijn de boekjes: German Motorcycles, en het boekje Panzer Regiments. Dit laatste is een boekje uit een geheel nieuwe serie van de uitgeverij, bevattende 52 pagina's, 94 foto's en erg fijne stukjes en tekeningen van de opbouw van de diverse eenheden binnen een divisie. Helemaal nieuw zijn de foto's niet, ca.50% van dit materiaal kwam al voor in vorige uitgaven, ook bij andere uitgeverijen. Voor de beginner is het niet erg aantrekkelijk, daar de onderwerpen te summier worden behandeld, voor de gevorderden wat aantrekkelijker vanwege de toch wel vele illustraties, erg aardig als aanvulling.

In deze serie verschijnen nog verder: German Motorcycles-Kübelwagen, incl.Schwimmwagen-Ten PanzerKampfwagen I en II. Dit laatste is nog niet verschenen, maar als het opgezet is als Panzer Regiments, is het erg aan te bevelen. Prijzen ca.f13,-

TANKS AND OTHER TRACKED VEHICLES IN SERVICE.

B.T.White.

Uitgeverij: Blandford.

Zoals de titel en de naam van de schrijver enigszins doen vermoeden is dit splinternieuwe boekje op dezelfde manier opgebouwd met tekeningen van foto's en gegevens als de drie vorige boekjes in deze serie:

-1900-1918,

-1939-1941 en

-1942-1945.

Het boekje beschrijft de belangrijkste AFV's die zich over de gehele wereld in actieve dienst bevinden.

De tekeningen tonen ook heel wat van de bestaande camouflagekleuren en de teksten bevatten de gegevens, ontwikkelingsgeschiedenis en taak binnen de bestaande strijdkrachten van de wereld. Ook voor de ver gevorderde tankhobbyist erg verleidelijk.

Prijs: nog geen f20,-.

STALINS GIGANTEN KWI EN KWII (band 41).

Eén van de laatste delen uit de Podzun Pallas Waffen-Arsenal-reeks.

Evenals de andere delen uit de serie weer erg gedetailleerd (echter zonder tekeningen). Zoals meestal bij Sovjet-tanks uit de Tweede Wereldoorlog, zijn het geen actie-foto's, maar Duitse foto's van veroverde en vaak vernietigde tanks. Bijzonder aangenaam was de duidelijke making tussen de twee modellen KWII, t.w. KWIIA en KWII B. Van dit laatste model zie of hoor je zelden iets.

Prijs: f7,50.

PANZERKAMPFWAGEN MAUS UND ANDERE DEUTSCHE
PANZERPROJEKTE. (Band 47)

Uitgever: Podzun-Pallas-Verlag.

Deze zeer recente uitgave zal door velen, naar ik meen, goed ontvangen worden. Erbij wordt geleverd een poster van de Maus, in kant en klare staat, getekend door Thijs Postma (een Nederlander?).

Voorzien van goede tekeningen, die tevens het interieur laten zien en detailtekeningen maken dit boek(je) tot een uitstekende uitgave.

Zoals de titel reeds verraaft: ook vele andere tank-projecten komen royaal aan de orde. De voorlopers van de Tiger-tank, zoals de VK 3001 (H) en VK 3601 (H), de PorscheTiger (VK 4501 (P)), VK 4502 (P) en JagdTiger met Porsche-loopwerk ook, allen worden getoond met goede foto's en tekeningen.

De E-serie is niet vergeten en van de E-100 treffen we de welhaast bekende foto's aan, die gemaakt werden, vlak voordat het model naar Engeland werd gesleept.

MODERN BATTLE TANKS.

Uitgever: Profile.

Profile schijnt weer enigszins uit de as verzezen door de verschijning van dit boek. -- Eigenlijk is dit zeer nieuwe boek ons al een jaar of acht geleden beloofd, in de serie die tot nu toe eindigde met deel 5.

Sammer zijn de gegevens over: Centurion, Pz61 en Pz68, vickers Battle Tank, Type 61 en STB. Erg goed daarentegen zijn vooral de hoofdstukken over Leopard, Chieftain en AMX 30 en S-tank. De vele foto's van proto's maken dit boek een must!

Prijs: f24,-.

VRAGENRUBRIEK.

J. Buurman uit Rotterdam vraagt wat het verschil is tussen een rifled en een smooth-bore kanon, twee verschillende typen die in tanks zijn gemonteerd.

Een rifled gun, is een kanon met een getrokken loop; deze spiraalvorm in de loop geeft de granaat een draaiende beweging mee, waardoor deze beter zijn koers houdt.

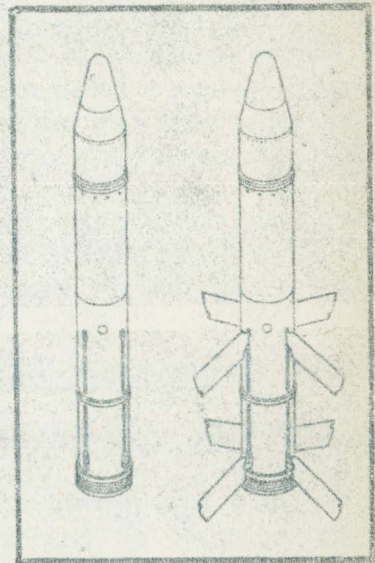
Een smooth bore gun heeft een loop die van binnen glad is.

Om de granaat toch goed op koers te houden klappen er onmiddellijk na het verlaten van de loop een aantal vinnen uit.

De smooth bore gun vinden we nog niet in productie tanks, maar wel in de proto's van de XM-1 Abrams en de nieuwe Leopards 2.

Dit type is een 120mm.

Een 120mm rifled gun wordt al jaren gebruikt in de Chieftain, die daardoor een geducht wapen heeft.

VINDPLAATSEN ECHTE TANKS.

H.J. de Haan uit Assendelft vermeldt de aanwezigheid van een M3 Halftrack, een M8 pantserwagen en een M29 'Weasel' in het museum van het Franse Vreemdelingen Legioen in Aubagne bij Marseille.

TRANEN OM EEN TANK.

Twee Britse soldaten zijn aanwezig geweest bij het opgraven van hun in 1944 in flarden geschoten Churchill-tank.

Deze gebeurtenis vond plaats in 1976 in Normandië.

De oud-strijders Bill Dunn (voormalig commandant) en Bill Hawkins, waren de enigen die levend konden weggelopen, toen hun tank onder hevig vijandelijk vuur de strijd moest staken. Het gebeurde de zesde juni 1944 in het Normandische plaatsje Graye-sur-mer.

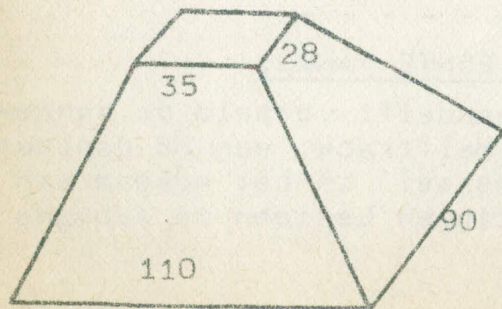
De tank strandde destijds in een rivierbedding. De twee konden zich moeilijk goed houden toen uit de tank diverse voorwerpen werden gehaald, zoals zelfs hun eigen helmen en veldflessen.

Na de oorlog werd de Churchill AVRE als bruggehoofd gebruikt in het Franse dorp.

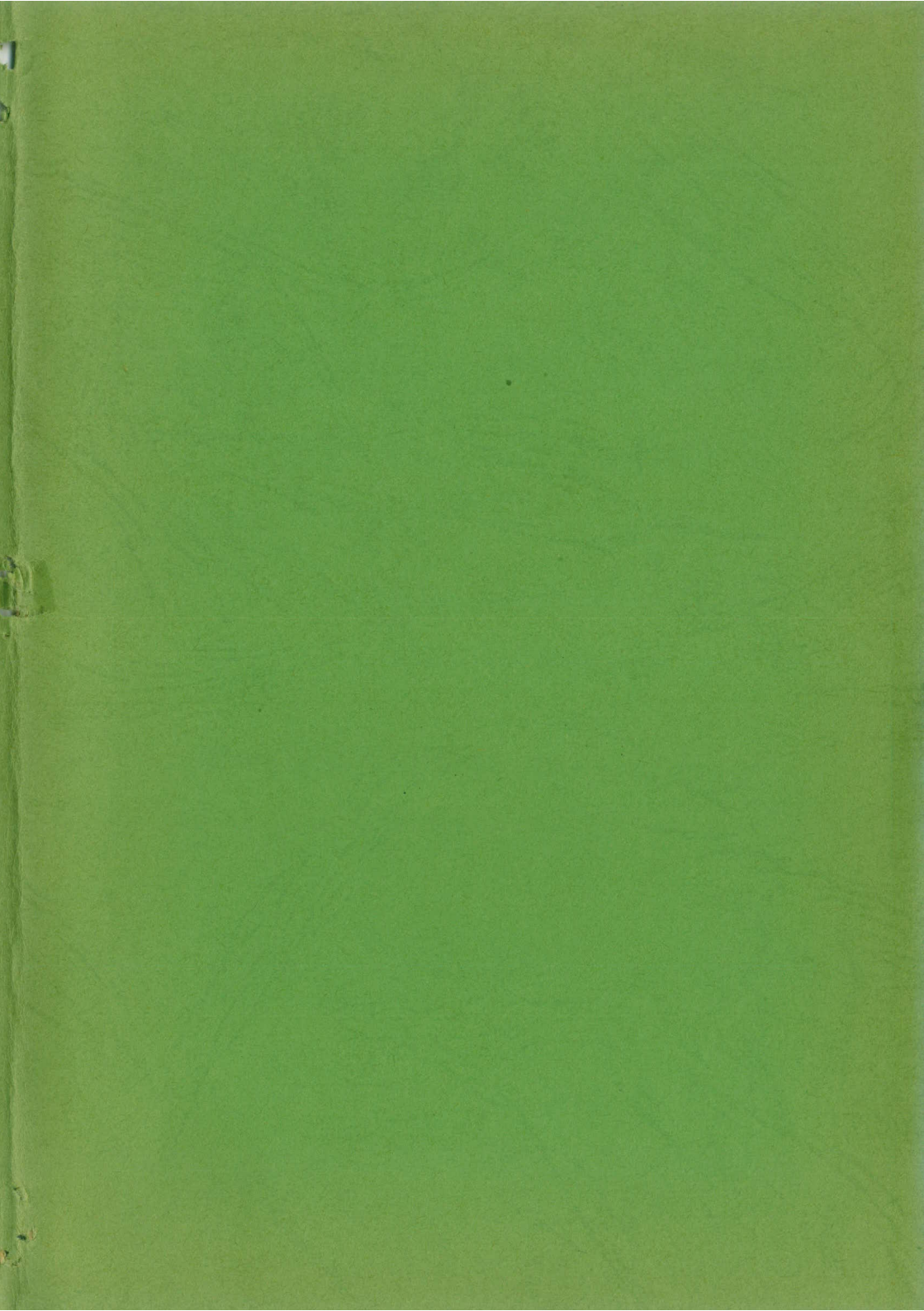
De uiteindelijke bestemming van dit voertuig is de weg terug naar Engeland!

BRIEVEN VAN LEDEN.

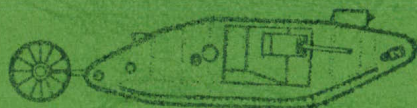
B.A.Fonck uit Vlissingen maakt melding van de aanwezigheid van nog ca. 84 van onderstaande betonnen tankversperringen tussen Vlissingen en Middelburg. Ook in de duinen zijn er nog tientallen te vinden.

hoogte=108cm
alle maten zijn
in cm.

TWENOT

voor tankhobbyisten
postbus 357 - zwolle